

Ny kod för bolagsstyrning 2015

Therese Jönsson / Senior Associate / Advokat

Bakgrund

En ny kod för bolagsstyrning ("Koden") trädde i kraft den 1 november 2015. Den gamla Koden reviderades senast 2009. Sedan dess har ett antal regelförslag inom bolagsstyrningsområdet lagts fram av EU-kommissionen. Kollegiet för svensk bolagsstyrning ("Kollegiet") har också utfärdat fyra anvisningar till den gamla Koden och slutligen har det de senaste åren skett ändringar i börsernas regelverk varför Kollegiet har ansett att Koden behövde uppdateras.

Denna artikel behandlar viktigare nyheter och förändringar jämfört med den gamla Koden. Kollegiet har också tagit fram en ändringsmarkerad reviderad Kod, vilken går att finna på [Kollegiets hemsida](#). För enkelhets skull följer numreringen i artikeln den numrering som tillämpas i Koden. De egentliga reglerna som bolagen är skyldiga att förhålla sig till återges något mer detaljerat i avsnitt III.

I. Den svenska koden för bolagsstyrning

I det inledande avsnittet som beskriver Kodens syfte, målgrupp, principiella utgångspunkter, Kollegiets roll samt Kodens innehåll och form har förtydligats att Koden även ska kunna tillämpas på frivillig grund av andra bolag – noterade som onoterade – vars aktier inte är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige, d.v.s. för närvarande Nasdaq Stockholm och NGM Equity. Bakgrunden är att det idag finns många ägare, t.ex. staten, som kräver att av dem ägda bolag ska tillämpa Koden i relevanta delar. Bolag ska även självmant kunna tillämpa Koden utan att var skyldiga därtill på grund av lag eller krav från ägarna.

Modellen "följa eller förklara" har förtydligats med en uttrycklig kommentar om att en eller flera avvikelser från Koden inte i sig betyder att bolaget ifråga har en sämre bolagsstyrning. Kollegiet betonar att avvikelser med tillhörande förklaringar är helt förenliga med Koden och kan innebära lika bra, eller till och med bättre, bolagsstyrning än en fullständig efterlydnad. Det är dock inte längre möjligt att avvika från informationskraven i kapitel 10, se mer om detta under avsnitt III nedan.

II. Den svenska modellen för bolagsstyrning

Kollegiet har i detta avsnitt valt att lyfta fram och beskriva valberedningen lite mer utförligt jämfört med den gamla Koden. Valberedningen är ett för svensk bolagsstyrning utmärkande drag och det har förtydligats att valberedningen inte regleras i aktiebolagslagen utan enbart i Koden samt att valberedningen inte är ett styrelseutskott utan ett beredningsorgan för bolagsstämman vars sammansättning bestäms av ägarna.

För att ytterligare förenkla för främst utländska ägare och för att reda ut ett vanligt förekommande missförstånd har införts en förklarande fotnot om vilka majoritetskrav som gäller enligt aktiebolagslagen vid val av styrelseledamöter samt hur ledamöterna utses. Det är inte ovanligt att förslag till styrelse läggs fram och väljs som en enhet vid stämmor. I den nya fotnoten poängteras därför att var och en av aktieägarna har rätt att presentera egna förslag till ledamöter och att kräva omröstning för var och en av de föreslagna leda-

möterna, även om det endast finns ett förslag till styrelse. Det anges också att detta även gäller för ansvarsfrihet som beslutas individuellt för var och en av styrelseledamöterna och vd.

III. Regler för bolagsstyrning

Beskrivningen av Kodens tillämpningsområde har flyttats från avsnitt I till avsnitt III. För att följa god sed på aktiemarknaden ska, liksom tidigare, svenska bolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige (för närvarande Nasdaq Stockholm och NGM Equity) tillämpa Koden.

En nyhet i Koden är införandet av Kollegiets anvisning 2-2010 angående utländska bolags tillämpning av Koden. Utländska bolag vars aktier eller depåbevis är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige ska, för att följa god sed på aktiemarknaden, antingen tillämpa Koden eller motsvarande bolagsstyrningsregler som gäller i det land där bolaget har sitt registrerade säte eller där bolagets aktier också är noterade. I det fall bolaget inte tillämpar Koden ska bolaget ange skälen till detta och förklara i vilka väsentliga avseenden som bolagets agerande skiljer sig från Kodens regler.

Ytterligare en nyhet är att bolag som börsnoteras numera ska tillämpa Koden från tidpunkten för börsnoteringen och inte som tidigare först från och med nästföljande årsstämma. Det är dock inget krav på att bolaget ska ha tillämpat Koden före tidpunkten för börsnoteringen. Det senare betyder t.ex. att stämmbeslut om valberedning m.m. kan anstå till den första ordinarie stämma som hålls efter notering.

1) Bolagsstämma

Kapitel 1 har främst rensats från regler som Kollegiet inte anser vara tillräckligt stringenta för att dess uppfyllelse ska kunna prövas objektivt och sådant som följer av aktiebolagslagen och därmed inte behöver upprepas. Det har också förtydligats att det endast är uppgifter om datum och ort för stämma som behöver lämnas på bolagets webbplats, klockslag behöver inte anges.

2) Val och arvodering av styrelse och revisor

Kollegiets anvisning 1-2014 har förts in i oförändrad form i kapitel 2 vilket betyder att valberedningen vid bedömningen av styrelsens utvärdering och vid framläggande av förslag till ny styrelse särskilt ska beakta kravet på mångsidighet och bredd i styrelsen och på att eftersträva en jämn könsfördelning. Valberedningen ska också särskilt motivera förslaget till styrelse mot bakgrund av kravet på att en jämn könsfördelning ska

eftersträvas, både i det motiverade yttrandet och muntligen på stämman.

Valberedningen behöver dock inte längre redogöra för sitt arbete på själva stämman utan redogörelsen ska istället lämnas i valberedningens motiverade yttrande beträffande förslaget till styrelse som ska lämnas på bolagets webbplats. I kommentaren betonas att redogörelsen kan hållas kort.

3) Styrelsens uppgifter

Kapitel 3 har genomgått ett par redaktionella förändringar och i övrigt har det främst skett förtydliganden avseende innebörden av de tidigare gällande reglerna. En nyhet är dock tilläggen av att styrelsen också ansvarar för riskkontroll i bolaget och för kontroll att bolagets interna riktlinjer följs.

4) Styrelsens storlek och sammansättning

Kapitel 4 har lämnats helt oförändrat.

5) Styrelseledamots uppdrag

I ingressen har ett tillägg gjorts för att betona styrelseledamöternas ansvar gentemot bolaget och aktieägarkollektivet. Kollegiet har också markerat att styrelseledamöternas ansvar att tillägna sig den kunskap om bolagets verksamhet, organisation, marknader m.m. som erfordras för uppdraget gäller fortlöpande under uppdraget och inte endast vid tillträdet.

6) Styrelseordförande

I detta kapitel har endast ett förtydligande gjorts av vad som redan gäller, d.v.s. att om ordföranden lämnar sitt uppdrag under mandattiden ska styrelsen inom sig välja ordförande för tiden fram till dess ny ordförande valts av bolagsstämman.

7) Styrelsens arbetsformer

En redaktionell ändring av tidigare 7.4, numera 7.3, har skett i syfte att visa att styrelsen ansvarar för god intern kontroll i samtliga relevanta avseenden, men att formaliserade rutiner enbart krävs avseende den finansiella rapporteringen.

En ny regel har införts mot bakgrund av styrelsens ansvar för den interna kontrollen. Enligt den nya regeln i nya 7.4 ska beskrivningen av den interna kontrollen i bolagsstyrningsrapporten även omfatta styrelsens åtgärder för att följa upp att den interna kontrollen i samband med den finansiella rapporteringen och att rapporteringen till styrelsen fungerar.

Den tidigare 7.7 angående innehållet i styrelseprotokollen har tagits bort eftersom regeln har ansetts alltför detaljerad för att höra hemma i Koden.

8) Utvärdering av styrelse och verkställande direktör

Tidigare gällde att styrelsen endast behövde redovisa *relevanta delar* av resultatet av sin utvärdering av styrelsearbetet för valberedningen. Regeln har nu justerats så att valberedningen numera ska få ta del av hela resultatet av utvärderingen. I kommentaren anges dock att regeln inte innebär att valberedningen också har rätt att ovillkorligen få ta del av hela grundmaterialet till utvärderingen.

För att öka transparensen kring hur styrelseutvärderingen går till har en ny regel införts om att det i bolagsstyrningsrapporten ska anges hur styrelseutvärderingen genomförts och redovisats.

9) Ersättningar till ledande befattningshavare

Kravet på att ersättningsutskottet ska bestå av ledamöter som har erforderlig kunskap och erfarenhet om ersättningar till ledande befattningshavare har tagits bort eftersom det anses vara ett onödigt krav som dessutom indirekt utgör en regel om styrelsens sammansättning.

Den tidigare oförbindande regeln i 9.6 angående överväganden om att införa vissa förbehåll vid utformningen av rörliga kontanta ersättningar till bolagsledningen har tagits bort i sin helhet.

Det tidigare förbudet mot aktieoptioner i incitamentsprogram riktade till styrelsen har tagits bort eftersom det anses innebära en onödig inskränkning i bolagets möjligheter att hitta styrelseledamöter. Syftet med regeln, d.v.s. att förhindra att styrelseledamöter får en annan tidshorisont än aktieägarnas "eviga", ska istället tillgodoses av en ny regel som stadgar att program riktade till styrelsen ska utarbetas av bolagets ägare och främja ett långsiktigt aktieägarande.

Det har även införts ett par förtydliganden av gällande rätt i kapitlet samt har krav som redan följer av aktiebolagslagen och Aktiemarknadsnämndens uttalanden strukits.

10) Information om bolagsstyrning

Kapitel 10 har fått en tvingande karaktär i den nya Koden. Det finns med andra ord inte längre någon möjlighet för bolag som tillämpar Koden att avvika från bestämmelserna i kapitel 10 och lämna en förklaring till avvikelsen.

Listan över vilka uppgifter som ska redovisas i bolagsstyrningsrapporten har kompletterats med hänvisningar till reglerna i nya 8.1, befintliga 7.3 och nya 7.4 för att påminna om att dessa uppgifter ska inkluderas i rapporten.

Kravet på att resultatet av ersättningsutskottets utvärderingar av i) pågående och under året avslutade program för rörliga ersättningar för bolagsledningen, ii) tillämpningen av riktlinjerna för ersättningar till ledande befattningshavare, iii) gällande ersättningsstrukturer och iv) ersättningsnivåer i bolaget ska redovisas på bolagets webbplats har tidigare lagts från två till tre veckor före årsstämman. Syftet med detta är att uppnå överensstämmelse med andra informationskrav inför stämman som t.ex. tillhandahållande av årsredovisningen, bolagsstyrningsrapporten, beslutsförslag m.m.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis är de största nyheterna i den reviderade Koden att bolag som börsnoteras numera ska tillämpa Koden från tidpunkten för börsnoteringen och att kapitel 10 har blivit tvingande. Utöver detta förtydligas även justeringarna i kapitel 9 som innebär att bolagen och ägarna ges friare val vid utformningen av incitamentsprogram och ersättningsmodeller att nämnas. Slutligen kommer vi att under vårens årsstämmor få se mer utförliga bolagsstyrningsrapporter med hänsyn till att ytterligare krav har införts beträffande styrelsens ansvar för och redovisning av internkontroll samt redovisning av hur styrelseutvärderingen har genomförts och redovisats.

Den nya Koden trädde som sagt ikraft den 1 november 2015. Kollegiet har inte ansett att det finns något behov av övergångsregler varför de nya reglerna gäller ovillkorligen från och med ovannämnt datum.